

Stanje u Nigeriji

Rezolucija Europskog parlamenta od 4. srpnja 2013. o situaciji u Nigeriji (2013/2691(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje rezolucije od 13. lipnja 2013. o slobodi tiska i medija u svijetu¹, od 11. prosinca 2012. o strategiji digitalne slobode u vanjskoj politici EU-a², od 5. srpnja 2012. o nasilju nad lezbijkama i pravima LGBT osoba u Africi³ i od 15. ožujka 2012. o situaciji u Nigeriji⁴,
- uzimajući u obzir izjave potpredsjednice Komisije i Visoke predstavnice Europske unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Catherine Ashton od 22. siječnja 2012. o bombaškim napadima u gradu Kano, od 11. ožujka 2013. o ubojstvima talaca, od 2. lipnja 2013. o prijedlogu nigerijskog zakona o kriminalizaciji istospolnih brakova i odnosa, i od 25. lipnja 2013. o pogubljenjima u Nigeriji,
- uzimajući u obzir dijalog o ljudskim pravima između EU-a i Nigerije održan u Abuji u ožujku 2013. i ministarski sastanak između Nigerije i EU-a održan 16. svibnja 2013. u Bruxellesu, u okviru kojih je utvrđena potreba da mjere za borbu protiv terorizma budu razmjerne civilnim žrtvama i uništavanju javne infrastrukture,
- uzimajući u obzir rezoluciju Zajedničke parlamentarne skupštine AKP-a i EU-a o situaciji u Nigeriji, sa sastanka u svibnju 2013. u Horsensu, Danskoj,
- uzimajući u obzir smjernice Vijeća Europske unije za promicanje i zaštitu ostvarivanja svih ljudskih prava lezbijki, homoseksualaca, biseksualnih osoba, transvestita i dvospolnih osoba (pripadnika skupine LGBTI),
- uzimajući u obzir Sporazum iz Cotonoua iz 2000. i njegove revidirane verzije iz 2005. i 2010. (potonju je Nigerija ratificirala 27. rujna 2010.) te posebno njegove članke 8. i 9. o političkom dijalogu i ljudskim pravima, demokraciji i vladavini prava,
- uzimajući u obzir izjave glavnog tajnika UN-a Ban Ki-moon od 16. svibnja 2013. o nastavku nasilja i pogoršanju stanja sigurnosti na sjeveroistoku Nigerije i od 22. travnja 2013. o velikom broju civilnih žrtava i uništenih kuća u Nigeriji kao posljedica sukoba između vojnih snaga i pobunjeničke skupine Boko Haram,
- uzimajući u obzir izjavu visoke povjerenice UN-a za ljudska prava Navi Pillay od 3. svibnja 2013. o nasilnim sukobima u travnju 2013., u kojoj podsjeća sigurnosne snage u Nigeriji da poštuju ljudska prava i da se u svojim aktivnostima suzdrže od prekomjerne uporabe sile, i izjavu od 17. svibnja 2013. o mogućnosti da se članovima skupine Boko Haram sudi za ratne zločine,

¹ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0274.

² Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0470.

³ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0299.

⁴ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0090.

- uzimajući u obzir izjavu Vijeća sigurnosti UN-a od 27. prosinca 2011. o napadima terorističke sekte Boko Haram u Nigeriji,
 - uzimajući u obzir Deklaraciju UN-a o ukidanju svih oblika nesnošljivosti i diskriminacije na temelju vjeroispovijesti i uvjerenja iz 1981.,
 - uzimajući u obzir izjavu ministara vanjskih poslova zemalja članica skupine G8 od 12. travnja 2012. o nastavku nasilja u Nigeriji,
 - uzimajući u obzir Konvenciju Afričke unije o suzbijanju terorizma i borbi protiv njega, koju je Nigerija ratificirala 16. svibnja 2003. i dopunski Protokol uz nju, koji je Nigerija ratificirala 22. prosinca 2008.,
 - uzimajući u obzir izjavu povjerenika Afričke unije za mir i sigurnost Lamamre Ramtane od 14. srpnja 2012. u kojoj osuđuje aktivnosti i kršenja ljudskih prava od strane pripadnika Boko Harama te poziva međunarodnu zajednicu da pomogne Nigeriji da se odupre toj terorističkoj sekti, ističući prijetnju koju ona predstavlja za regionalnu i međunarodnu sigurnost,
 - uzimajući u obzir sastanak na vrhu čelnika vlada i država Gvinejskog zaljeva posvećen pomorskoj sigurnosti koji se održao u gradu Yaoundé u Kamerunu 24. lipnja 2013.,
 - uzimajući u obzir ustav Federalne Republike Nigerije donesen 29. svibnja 1999. i posebno odredbe iz Poglavlja IV. o zaštiti temeljnih prava, uključujući pravo na život, pravo na pošteno suđenje i pravo na ljudsko dostojanstvo, te o zaštiti slobode izražavanja, slobode tiska, slobode mišljenja, slobode savjesti i slobode vjeroispovijesti,
 - uzimajući u obzir članak 3. Ženevskih konvencija, koje je Nigerija ratificirala 20. lipnja 1961. i Dopunski protokol II uz Ženevske konvencije, koji je Nigerija ratificirala 10. listopada 1988., u kojima se utvrđuje međunarodno pravo u vezi s nemeđunarodnim oružanim sukobima,
 - uzimajući u obzir Afričku povelju o ljudskim pravima i pravima naroda iz 1981., koju je Nigerija ratificirala 22. lipnja 1983.,
 - uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966., koji je Nigerija ratificirala 29. listopada 1993.,
 - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,
 - uzimajući u obzir članak 122. stavak 5. i članak 110. stavak 4. svojeg Poslovnika,
- A. budući da je nigerijski predsjednik Goodluck Jonathan 14. i 15. svibnja 2013. objavio izvanredno stanje u pokrajinama Borno, Yobe i Adamawa kao odgovor na aktivnosti skupine Boko Haram koja mobilizira dodatne vojne snage;
- B. budući da je u travnju 2013. u sukobima između nigerijske vojske i militantata Boko Harama razoren grad Baga, pri čemu je, kako navode predstavnici zajednice, uništeno tisuće kuća, a stotine civila izgubilo je život; budući da će neovisna istraga koju provodi nigerijska Komisija za ljudska prava o ubojstvima u Bagi biti zaključena do kraja srpnja;

- C. budući da je savezna vlada uvrstila Boko Haram u Zakon o sprečavanju terorizma iz 2011. kako bi odobrila kazneni progon svih pojedinaca koji su s tom skupinom povezani ili je podupiru;
- D. budući da je Boko Haram prouzročio smrt 4000 osoba od 2009.; budući da je ove godine dosad ubijeno više od 700 Nigerijaca u više od 80 napada povezanih s Boko Haramom, koja je u nedavnom izvješću Sjedinjenih Američkih Država opisana kao druga najubojitija teroristička skupina u svijetu; budući da povezanost skupine Boko Haram i AQIM-a (Al-Qaide u islamskom Magrebu) općenito predstavlja ozbiljnu prijetnju miru i sigurnosti na široj regiji Sahela i Zapadne Afrike; budući da su meta skupine Boko Haram i dalje državni i sigurnosni dužnosnici, kao u napadu od 7. svibnja 2013. na zatvorski kompleks u Bami, u kojemu je ubijeno otprilike 55 ljudi i oslobođeno otprilike 105 zatvorenika;
- E. budući da su Nadzor nad zaštitom ljudskih prava, Amnesty International, Freedom House i ostale organizacije za zaštitu ljudskih prava zabilježile uključenost skupine Boko Haram u napade na policijske postaje, vojne objekte, crkve, škole, farme i banke; budući da je Boko Haram proširio svoje napade na civile, uključujući napade na dvije srednje škole u državama Borno i Yobe 16. i 17. lipnja 2013. u kojima je ubijeno 16 učenika i dva učitelja; budući da su ti napadi prisilili nekoliko tisuća učenika na napuštanje formalnog obrazovanja; budući da su prijetnje civilima nagnale 19 000 poljoprivrednika da pobjegnu sa svojih farmi i napuste svoje usjeve, što je rezultiralo padom poljoprivredne produktivnosti i pridonijelo nestašicama hrane;
- F. naglašavajući sve veću zabrinutost zbog odluke Boko Harama o otmicama žena i djece u sklopu svoje nasilne gerilske kampanje; budući da su pobunjenici također otimali, napadali i ubijali strane radnike u Nigeriji;
- G. budući da je Ured Visokog povjerenika UN-a za izbjeglice upozorio na izbjegličku krizu; budući da je u prethodnim tjednima oko 6 000 Nigerijaca pristiglo u Niger, a između 11. i 13. lipnja 2013. otprilike 3 000 Nigerijaca prešlo u Kamerun; budući da izbjeglice također prelaze granicu s Čadom; budući da su takva raseljavanja opteretila oskudne lokalne resurse hrane i vode, osobito u Nigeru, koji se i sam bori s problemom nesigurne opskrbe hranom zbog dugogodišnjih suša; budući da nijedna susjedna zemlja Nigerije nema kapacitet da primi brojne ljude koji bi mogli biti raseljeni u slučaju posvemašnje humanitarne katastrofe koja bi uslijedila nakon masovnog nasilja;
- H. budući da su meta skupine Boko Haram i dalje kršćani, umjereni muslimani i ostale vjerske skupine koje protjeruje s većinski muslimanskog sjevera zemlje;
- I. budući da su kao odgovor na nasilje skupine Boko Haram nigerijska policija i vojska uhitile brojne osumnjičene članove te skupine i izvanzakonskim ih putem pogubile, a posebice uhićenjima mladića iz sjevernih sela; budući da su mnogi od pritvorenika bili držani u izolaciji bez optužnice i suđenja, u nekim slučajevima u nečovječnim uvjetima, i budući da su neki fizički zlostavljani, a drugi nestali ili umrli u pritvoru; budući da su nigerijska vlada i vojni časnici dali nepouzdanu procjenu broja civilnih žrtava i šteta nastalih na domovima ljudi; budući da su odgovor nigerijskih snaga iz prethodnih mjeseci Nadzor nad zaštitom ljudskih prava, Freedom House i ostale organizacije za zaštitu ljudskih prava opisale kao sve brutalniji i nekontroliran, zbog čega su civili morali trpjeti prekomjerno nasilje između tih dviju skupina;
- J. budući da su sloboda izražavanja i sloboda tiska u opasnosti od prijetnji uhićenja,

zastrašivanja, nasilja i čak smrti usmjerenih protiv onih koji izvještavaju o problemima kritizirajući nigerijske vlasti; budući da je Boko Haram opetovano prijetio napadima na medijske kuće koje su o njemu izvještavale u negativnom svjetlu;

- K. budući da su tijelima za pružanje pomoći, novinarima i izvjestiteljima zbog proglašenja stanja pripravnosti veliki dijelovi sjeveroistočnih država postali nepristupačni; budući da je vlada ukinula usluge mobilne telefonije u nekoliko područja kako bi onemogućila komunikaciju militantata;
- L. budući da je nigerijska vlada nedavno ukinula svoj sedmogodišnji moratorij na smrtnu kaznu smaknuvši četvero zatvorenika u državi Edo, koji su bili osuđeni dok je Nigerija još bila pod vojnom diktaturom; budući da je 26. lipnja 2013. posebni izvjestitelj UN-a za izvanzakonska, prijeka ili proizvoljna pogubljenja, Christof Heyns, pozvao nigerijske vlasti da zaustave postupak predstojećeg smaknuća petog zatvorenika; budući da je prema izvješćima organizacija za zaštitu ljudskih prava 2012. u Nigeriji na smrt osuđeno 56 ljudi, a otprilike 1000 ljudi navodno čeka izvršenje smrtne kazne u toj zemlji;
- M. budući da je nigerijski zastupnički dom 30. svibnja 2013. donio Prohibicijski zakon o istospolnim bračnim zajednicama, kojim je uveo 14-godišnju zatvorsku kaznu za sve koji stupe u brak ili su u njega stupili s osobom istoga spola, što se odnosi ne samo na Nigerijce nego i na turiste, strane radnike i diplomate, kao i 10-godišnju kaznu za registriranje ili rad tijela za pružanje socijalne pomoći ili nevladinih organizacija koje podupiru ljudska prava pripadnika skupine LGBTI;
- N. budući da problemi Nigerije proizlaze iz nedostatnog gospodarskog razvoja i da korijeni napetosti leže u desetljećima dugoj netrpeljivosti među autohtonim skupinama, uglavnom kršćana ili animista, koje se bore za kontrolu nad plodnim poljoprivrednim zemljištima s migrantima i naseljenicima s muslimanskog sjevera koji govore jezikom hausa; budući da te sukobe dodatno pojačavaju klimatske promjene i širenje pustinja; budući da bi, po svemu sudeći, eskalacija oružanih sukoba i trajni socijalni i gospodarski izazovi mogli potaknuti radikalizaciju, među ostalim manipulaciju i regrutiranje fundamentalističkih islamskih skupina kao što je Boko Haram;
- O. budući da je EU najveći financijski donator Nigerije; budući da su 12. studenog 2009. Komisija i Savezna vlada Nigerije potpisale Strategiju Europske komisije za zemlju korisnicu Nigeriju i Nacionalni okvirni program za 2008. – 2013., u okviru kojih EU financira projekte kojima je među ostalim cilj postizanje mira, sigurnosti i ostvarenje ljudskih prava; budući da je ukupna financijska pomoć EU-a Nigeriji tijekom toga razdoblja iznosila 700 milijuna eura, od čega je jedan dio usmjeren na rješavanje sve problematičnije situacije po pitanju sigurnosti u sjevernoj Nigeriji;
- P. budući da u skladu s člancima 8. i 9. revidiranog Sporazuma iz Cotonoua EU redovito vodi politički dijalog s Nigerijom o ljudskim pravima i demokratskim načelima, uključujući etničku, vjersku i rasnu diskriminaciju;
- Q. budući da je Visoki povjerenik UN-a za ljudska prava, Navi Pillay, upozorio da napadi skupine Boko Haram mogu predstavljati zločine protiv čovječnosti; budući da je glavna tužiteljica Međunarodnog kaznenog suda Fatou Bensouda posjetila Abuju u srpnju 2012. i budući da je njezin ured objavio izvješće u studenom 2012. u kojem je izneseno kako postoje utemeljeni razlozi za vjerovanje da je Boko Haram počinio djela koja predstavljaju zločine protiv čovječnosti;

- R. budući da, premda je Nigerija jedan od najvećih svjetskih proizvođača nafte, gotovo 60 % njezinog stanovništva živi od manje od jednog dolara na dan; budući da miroljubivo rješavanje sukoba također podrazumijeva pravedan pristup resursima i poštenu preraspodjelu prihoda iz državnog proračuna;
1. oštro osuđuje širenje nasilja od strane Boko Harama i tragični gubitak nevinih života na pogođenim područjima Nigerije te izražava sućut ožalošćenima i povrijeđenima; izražava zabrinutost zbog napetosti koje su u tijeku u kojima su zajednice sudionici i žrtve;
 2. poziva vladu Nigerije da svojem stanovništvu zajamči sigurnost i zaštitu protiv nasilja Boko Harama i da se suzdrži od daljnjih napada ili ubojstava iz odmazde, te da poštuje svoje obveze prema međunarodno priznatim standardima ljudskih prava te djeluje u skladu s vladavinom prava;
 3. osuđuje nigerijsku vojsku zbog korištenja neproporcionalne sile u sukobima s Boko Haramom, osobito u napadima na Bagu 16. i 17. travnja 2013.,
 4. poziva vladu i pod-državne sudionike da pokažu suzdržanost i potraže miroljubive načine rješavanja razlika između vjerskih i etničkih skupina u Nigeriji; u tom pogledu naglašava važnost neovisnog, nepristranog i pristupačnog pravnog sustava koji funkcionira, osobito tijekom oružanih sukoba, kako bi se prekinulo nekažnjavanje, pojačalo poštovanje vladavine prava, i zaštitila temeljna prava stanovništva;
 5. poziva vladu Nigerije da spriječi daljnje širenje sukoba, s posebnim obzirom za sigurnost i dobrobit civila, te primjećuje da razaranja i štete napravljene tijekom sukoba na kućama, javnoj infrastrukturi i poljoprivrednom zemljištu imaju štetan učinak na stanovništvo;
 6. poziva nigerijsku vladu i Boko Haram da priznaju i poštuju slobodu tiska i medija te dozvole novinarima i izvjestiteljima pristup na crtu bojišnice, jer tisak i mediji mogu imati važnu ulogu u jačanju kontrole i dokumentiranju kršenja ljudskih prava;
 7. osuđuje pogubljenje Daniela Nsofora od strane nigerijskih vlasti za zločine počinjene kada je imao manje od 18 godina; preporučuje vlastima poduzimanje potrebnih koraka za primjenu Konvencije UN-a o pravima djeteta i zaključnih primjedbi o Nigeriji iz 2010., a osobito da se pobrinu o tome da definicija djeteta u domaćem zakonodavstvu i na državnoj razini bude u potpunosti sukladna definiciji iz Konvencije o pravima djeteta, da pregledaju dosjee svih zatvorenika koji čekaju izvršenje smrtne kazne zbog zločina koje su počinili prije navršanih 18 godina života, te da u domaćem zakonodavstvu stave izvan zakona smrtnu kaznu za sve osobe ispod 18 godina života;
 8. Oštro osuđuje pogubljenje četiriju zatvorenika u Nigeriji u lipnju 2013.; poziva nigerijske vlasti da prihvate svoje nove obveze navedene u okviru dijaloga o ljudskim pravima između EU-a i Nigerije te zadrže de facto moratorij na pogubljenja, a poziva državu da izmjenom svojega zakonodavstva ukine smrtnu kaznu;
 9. poziva nigerijske vlasti da, uz podršku Europske komisije i Unicef-a, ubrzaju reforme u skladu s Konvencijom UN-a o pravima djeteta, osobito u pogledu pravde za djecu i sustava prijave rođenja; preporuča Nigeriji nastavak i jačanje napora za osiguranje slobodne i obvezne prijave rođenja sve djece, podizanje javne svijesti o važnosti prijave rođenja i postojećeg zakonodavstva;

10. potvrđuje da je komunikacija putem mobilnih telefona važan oblik komunikacije za militante, ali poziva nigerijsku vladu da ne blokira cijelu mrežu jer time također onemogućuje komunikaciju građanima;
11. podcrtava važnost regionalne suradnje u rješavanju prijetnje koju predstavlja veza između Boko Harama i AQIM-a; potiče države regije na jačanje međusobne suradnje, uključujući države Sahela, s ciljem sprečavanja daljnjih sinergija između Boko Harama, AQIM-a i Pokreta za jedinstvo i džihad u Zapadnoj Africi (Mojwa); poziva institucije EU-a i države članice kao i UN, Afričku uniju i Gospodarsku zajednicu zapadnoafričkih zemalja (ECOWAS) na pružanje podrške takvim regionalnim nastojanjima te da pristupe rješavanju prijetnji terorizma, širenja lakog naoružanja i prekograničnog kriminala;
12. sa zabrinutošću bilježi rastuću prijetnju piratstva u Gvinejskom zaljevu i potrebu usklađenijeg djelovanja; u tom pogledu pozdravlja nastojanja na razini regije o rješavanju izazova piratstva dogovorena 24. lipnja 2013. u Yaoundéu (Kamerun) na sastanku na vrhu šefova država i vlada Gvinejskog zaljeva o sigurnosti na moru,
13. poziva na detaljniju istragu temeljnih uzroka sukoba, uključujući društvene, gospodarske i etničke napetosti, te na izbjegavanje preširokih i pojednostavljenih objašnjenja zasnovanih samo na vjeri, koja ne mogu osigurati temelj za dugoročno i trajno rješavanje problema regije; poziva nigerijsku vladu na djelovanje radi pronalaženja mirnog rješenja sagledavanjem temeljnih uzroka sukoba te osiguranjem pravednog pristupa resursima, osiguranjem održivog razvoja regija i redistribucijom prihoda putem državnog proračuna;
14. zahtijeva neovisnu istragu o kršenjima ljudskih prava te da se oni koji su odgovorni privedu pravdi u skladu s međunarodnim standardima o pravednom suđenju;
15. izražava zabrinutost da će se zbog širenja sukoba u Nigeriji pogoršati izbjeglička kriza u susjednom Nigeru i Kamerunu; poziva dužnosnike nigerijske vlade na suradnju s vođama susjednih zemalja radi koordiniranog odaziva na priljev izbjeglica;
16. poziva Potpredsjednicu/Visoku predstavnicu Catherine Ashton da potakne nigerijsku vladu na poštovanje ljudskih prava u svojim protu-terorističkim operacijama; izražava spremnost na pomno praćenje razvoja situacije u Nigeriji te predlaže restriktivne mjere u slučaju nepridržavanja Sporazuma iz Cotonua, osobito njegovih Članaka 8. i 9; traži da Komisija također prati situaciju;
17. duboko žali donošenje Zakona o istospolnim bračnim zajednicama (Prohibicija) prema kojem je zločin biti u istospolnoj zajednici, podržati prava LGBT osoba, upravljati prostorom otvorenim za homoseksualce ili pokazivati privrženost između osoba istoga spola; stoga poziva predsjednika Nigerije da ne potpiše zakon koji je donio Zastupnički dom, koji bi LGBT osobe – kako Nigerijce tako i strance - doveo u situaciju ozbiljnog rizika od nasilja i uhićenja;
18. potiče nigerijske vlasti na legalizaciju homoseksualnosti i zaštitu LGBTI osoba i branitelja njihovih ljudskih prava;
19. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnost, vladama i parlamentima država članica, federalnoj vladi Nigerije, institucijama Afričke unije i ECOWAS-u, glavnom tajniku UN-a, glavnoj skupštini UN-a, supredsjedateljima zajedničke

parlamentarne skupštine ACP-EU-a i Panafričkom parlamentu (PAP).